

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΟΜΙΛΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Κας. ΜΑΡΙΕΤΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Στην Έναρξη του Εθνικού Διαλόγου Παιδείας

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2005

Κύριε Πρωθυπουργέ,
Κύριε Πρόεδρε της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης του ΠΑΣΟΚ,
Κύριε Πρόεδρε του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήματων και της
Οικολογίας,
Κύριοι Υπουργοί,
Σεβασμιότατε,
Κύριοι Πρυτάνεις,
Κύριοι Βουλευτές,
Κύριοι Πρόεδροι των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων,
Κυρίες και κύριοι,

Η Κυβέρνηση, κατά τη διάρκεια της Προ Ημερησίας Διατάξεως Συζήτησης στη Βουλή, στις 8 Νοεμβρίου του 2004 και συγκεκριμένα ο Πρωθυπουργός, τονίζοντας την ανάγκη αναβάθμισης του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος και με στόχο τη σύγκλισή του προς τα ευρωπαϊκά πρότυπα, αλλά και για λόγους καθαρά εσωτερικούς που έχουν σχέση με τον προσπάθειά μας για ανάπτυξη και ευημερία, τόνισε την ανάγκη να επιδοθούμε μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο, σε εθνικό διάλογο με τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών φορέων και όλων των ενδιαφερομένων, προκειμένου να διαπιστώσουμε την ελληνική

πραγματικότητα γύρω από το επίπεδο και την κατάσταση της παιδείας, αλλά και την κατάσταση του εκπαιδευτικού συστήματος και να συνεννοηθούμε, ει δυνατόν, με συναίνεση για να βρούμε συγκεκριμένες λύσεις οι οποίες θα μπορούσαν να συμφωνηθούν από όλες τις πλευρές.

Σ' αυτό συμφώνησε και ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, συμφώνησε και ο Συνασπισμός της Αριστεράς και θεωρώ ότι αυτό είναι μία καλή αρχή σε πολιτικό επίπεδο για να γίνει αυτή η συζήτηση. Βέβαια δεν αρκούν τα κόμματα.

Αν δει κανείς τι συνέβη στη Γαλλία πέρσι, που υπήρχαν παρόμοια προβλήματα και πολύ μεγάλες διαφωνίες γύρω από το εκπαιδευτικό σύστημα, θα καταλάβει ότι είμαστε σε μια εποχή που η ανάγκη το καλεί, με βάση την αρχή της δημοκρατικής διαβούλευσης, να προσδώσουμε μεγαλύτερη νομιμοποίηση στις αποφάσεις μας.

Φυσικά η Κυβέρνηση έχει εκλεγεί από τον ελληνικό λαό και έχει την εντολή και έχει και συγκεκριμένο πρόγραμμα. Αλλά εξηγήσαμε στη Βουλή και νομίζω ότι αυτό έγινε κατανοητό, ότι είμαστε διατεθειμένοι ακόμα και να ξεπεράσουμε τα όρια του προγράμματός μας, αν πρόκειται να βρεθούν λύσεις αποτελεσματικές και συγκεκριμένες στις οποίες θα μπορούσαμε όλοι να συμφωνήσουμε και έτσι να χαράξουμε μια μακροπρόθεσμη πολιτική.

Στη Γαλλία έγιναν 26.000 συγκεντρώσεις που συμμετείχε πάνω από ένα εκατομμύριο κόσμος. 50.000 εκπαιδευτικοί μπήκαν στο διαδικτυακό σύστημα και έγιναν εκατοντάδες εκδηλώσεις και τηλεοπτικές συζητήσεις, στις οποίες συμμετείχε πολύς κόσμος για το εκπαιδευτικό σύστημα.

Τα ίδια συνέβησαν και σε άλλες χώρες, όπως στη Φινλανδία, που σύμφωνα με τους δείκτες του ΟΟΣΑ έρχεται πρώτη και οι μαθητές της έρχονται πρώτοι στις φυσικές και στις θετικές επιστήμες. Ενώ η Φινλανδία για την καθ' αυτό παιδεία δεν διαθέτει περισσότερα χρήματα από την Ελλάδα, διαθέτει όμως ταυτόχρονα, μεγάλα ποσά για την έρευνα, η οποία συνδέεται με τον ιδιωτικό τομέα και την ανάπτυξη.

Έτσι, λοιπόν, βρισκόμαστε σήμερα εδώ μέσω του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας να αρχίσουμε έναν διάλογο, ενώ ταυτόχρονα το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας θα παίζει το ρόλο του. Επί πάρα πολλά χρόνια παρέμεινε ανενεργό, ενώ αυτή τη στιγμή το Υπουργείο το χρειάζεται ως σύμβουλο και με βάση τον νόμο που υπάρχει, στον οποίο η Κυβέρνηση δεν άλλαξε απολύτως τίποτε ακριβώς για να δοθεί το στίγμα, ότι επιζητούμε το διάλογο και δεν πρόκειται για μεθοδεύσεις που θα μπορούσαν να μας οδηγήσουν, δήθεν, όπως ορισμένοι ισχυρίζονται, σ' αυτό που εμείς τελικά επιθυμούμε.

Το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, λοιπόν, είναι το κατ' αρχήν «forum» στο οποίο θα διεξαχθεί ο διάλογος, ενώ ταυτόχρονα η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων δεν θα ασχοληθεί μόνον με τα πιθανά νομοσχέδια που θα έρθουν, αλλά εκεί μπορούμε να συζητήσουμε ένα τεράστιο όγκο θεμάτων. Να πάρουμε τις γνώμες όλων των πλευρών του Κοινοβουλίου και ταυτόχρονα να επεξεργαστούμε τα θέματα αυτά και στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας.

Η αρχή της δημοκρατικής διαβούλευσης βέβαια, είναι μια παλιά υπόθεση για πολλές χώρες της Ευρώπης. Παραδείγματος χάριν στην Ολλανδία υπάρχει επί 20 χρόνια συγκεκριμένο «Forum» για δημοκρατική διαβούλευση, για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην κοινωνία των πολιτών και βέβαια τα οικονομικά ζητήματα. Οι κοινωνικοί εταίροι ουδέποτε έχουν συγκρουστεί μέσα σ' αυτά τα 20 χρόνια αφού βρίσκουν κάθε φορά τις αναγκαίες λύσεις.

Ο Πρωθυπουργός, ανέφερε προηγουμένως ενδεικτικώς, τα θέματα με τα οποία θα μπορούσαμε και πρέπει να ασχοληθούμε. Υπάρχει μία σειρά επειγόντων θεμάτων. Από την εμπειρία μου, προσωπικά θα σας έλεγα, ότι δεν υπάρχει τίποτα χειρότερο από το να αναβάλλουμε για το μέλλον κάτι για το οποίον έχουμε δεσμευτεί στο παρελθόν, γιατί στο τέλος δεν μας μένει καθόλου χρόνος και λειτουργούμε κάτω από πίεση.

Υπάρχουν ορισμένα ζητήματα, όπως η αξιολόγηση των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, όπου είμαστε υπό πίεση γιατί στις 26 Μαΐου πρέπει να παρουσιαστούμε στο Μπέργκεν, δηλαδή η πολιτική ηγεσία, εκπρόσωποι των Πρυτάνεων και εκπρόσωποι των φοιτητών και να πούμε τι κάναμε από το 1999

ως σήμερα. Αλλά και αν δεν το έλεγε η «Μπολώνια» έπρεπε να το κάνουμε μόνοι μας.

Το Υπουργείο Παιδείας θεωρεί, ότι ανεξάρτητα από τη σύνδεση με την κοινωνική πραγματικότητα αυτή καθ' αυτή, η παιδεία έχει τη δική της ευταξία και συνδέεται με την αρετή και τη δημοκρατία, καθώς και με τη διαφάνεια και όλα όσα συνδέουν τη δημοκρατία με την καλύτερη λειτουργία της.

Γι' αυτό και ακριβώς, μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, θέλουμε να ασκήσουμε μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την Παιδεία, χωρίς βιασύνες στα υπόλοιπα θέματα, βαδίζοντας όλοι μαζί και κυρίως μαζί με την εκπαιδευτική κοινότητα, γιατί χωρίς αυτή, νομίζουμε, ότι δεν είναι δυνατόν να γίνει τίποτα ουσιαστικό.

Όπως είπα πριν, οι βασικοί άξονες του εθνικού διαλόγου είναι:

Πρώτον, η αρχή της δημοκρατικής διαβούλευσης κατ' αρχήν η οποία θα θέσει στόχους. Επιθυμούμε την πληρέστερη καταγραφή των προβλημάτων της εκπαίδευσης μέσω της επεξεργασίας, κωδικοποίησης και σύνθεσης ενός ευρύτερου φάσματος προβλημάτων και προτάσεων. Και βέβαια όλα αυτά σε σύνδεση με την λειτουργία της ίδιας της κοινωνίας.

Δεύτερον, η ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμοποίησης του διαλόγου μέσω της ανοιχτής πρόσκλησης κατάθεσης προτάσεων και λύσεων.

Τρίτον, η δημόσια δίκαιη εξέτασή τους με γνώμονα την εξυπηρέτηση των διαπιστωμένων κοινών προβλημάτων των πολιτών.

Τέταρτον, η κωδικοποίηση προτάσεων και λύσεων με στόχο την αποτελεσματική τους αξιοποίηση από την εκτελεστική εξουσία.

Οι μέθοδοι εργασίας, όπως είπα πριν, είναι κατ' αρχήν μέσω του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας. Θα είναι ο πρωταρχικός θεσμός το Εθνικό Συμβούλιο για τη διεξαγωγή του διαλόγου μέσα από δημοκρατική και αποτελεσματική διαβούλευση, ενώ στο πλαίσιο των επιμέρους Συμβουλίων, δηλαδή των

Συμβουλίων της Τριτοβάθμιας Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τα Συμβούλια αυτά πρέπει να εργάζονται στη βάση μιας συγκεκριμένης διάταξης θεμάτων και συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος για την προετοιμασία των τελικών εισηγήσεων προς την Ολομέλεια του Συμβουλίου.

Για το σκοπό της δημοκρατικής και αποτελεσματικής διαβούλευσης προτείνεται ο καθορισμός συγκεκριμένων σταδίων διεξαγωγής του Εθνικού Διαλόγου. Κατ' αρχήν πρέπει να συλλεγούν τα ζητήματα του διαλόγου και να συγκροτηθεί ορισμένη διάταξη των ζητημάτων αυτών και αυτό αφορά στο Συμβούλιο. Δεν αναμειγνύεται εδώ το Υπουργείο.

Πηγές για την καταγραφή αυτή μπορούν να αποτελέσουν: το ίδιο το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, αλλά και οι προτεραιότητές του τις οποίες πρέπει να τις γνωρίζει το Συμβούλιο. Επίσης, τα πρακτικά της Προ Ημερησίας Διατάξεως Συζήτησης στη Βουλή, οι επεξεργασμένες θέσεις όλων των πολιτικών κομμάτων και των κοινωνικών φορέων, οι θέσεις των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και των Οργανώσεων Νεολαίας και των Φοιτητών.

Στο δεύτερο στάδιο, θα συντελεστεί η διαβούλευση μέσα από τα επιμέρους Συμβούλια. Εκεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου οφείλουν να παρέχουν κάθε διοικητική και ερευνητική υποστήριξη στις εργασίες των επιμέρους Συμβουλίων, ώστε τα Συμβούλια να είναι σε θέση να γνωρίζουν όλη την πραγματικότητα και την αλήθεια χωρίς στρεβλώσεις.

Στο τρίτο στάδιο, τα Συμβούλια του ΕΣΥΠ οφείλουν να καταθέσουν στην Ολομέλεια τις ολοκληρωμένες εισηγήσεις τους και σύμφωνα με τις διαδικασίες, ο Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας να καταθέσει τις προτάσεις στο Υπουργείο ολοκληρώνοντας το γνωμοδοτικό έργο του θεσμού.

Αντιστοίχως η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής μπορεί να καταθέσει σχετική έκθεση με τις εισηγήσεις των πολιτικών Κομμάτων και να γίνει διαβούλευση των Κομμάτων εκεί ειδικώς, ώστε να υπάρξει επεξεργασία και σύνθεση όλων των αξιοποιήσιμων προτάσεων που κατετέθησαν κατά τη

δημόσια διαβούλευση και που έχουν συζητηθεί στο πλαίσιο της Βουλής των Ελλήνων.

Ο εθνικός διάλογος για την Παιδεία βέβαια, δεν μπορεί να είναι κλειστός στην κοινωνία. Προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός της ανοιχτής διαβούλευσης, προτείνεται να δοθεί δημόσιο βήμα κατάθεσης ζητημάτων στην Εκπαιδευτική Κοινότητα και στην ευρύτερη κοινωνία, μέσω της ενεργοποίησης ειδικής διαδικτυακής πύλης από το ΕΣΥΠ.

Η «πύλη» αυτή θα αποτελεί βασική πηγή άμεσης ενημέρωσης για το ευρύτερο κοινό και για την πορεία του εθνικού διαλόγου και για τις προτάσεις ή λύσεις, ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός της δημοκρατικής διαφάνειας.

Επιπλέον, η διαδικτυακή πύλη πρέπει να ενταχθεί σε ένα σύνολο δράσεων από την πλευρά του Υπουργείου για τη δημόσια ενημέρωση και επί των κοινών ευρωπαϊκών στόχων σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Κατά το στάδιο της διαβούλευσης εντός των αρμοδίων θεσμών, μπορεί να διεξάγεται παράλληλος ανοιχτός διάλογος στην κοινωνία με ειδικά αφιερώματα στα έντυπα, στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, με συζητήσεις, ημερίδες. Καλείται η Εκπαιδευτική Κοινότητα να το πράξει αυτό, η Πανεπιστημιακή Κοινότητα, τα «think-tank», αλλά και οι Επαγγελματικές Οργανώσεις.

Το Υπουργείο θα ενθαρρύνει παρόμοιες πρωτοβουλίες. Θα βοηθήσει στη διοργάνωση, θα δώσει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για να γίνει η καλύτερη δυνατή δουλειά. Επομένως και το ΕΣΥΠ θα ενθαρρύνει την αποστολή εκθέσεων με προτάσεις, συμπεράσματα που μπορεί να προκύψουν από τέτοιες συζητήσεις και τις οποίες μπορεί εν συνεχεία, να δημοσιοποιεί μέσω της διαδικτυακής πύλης.

Ακολουθώντας μία τέτοια προσπάθεια, ενώ ταυτόχρονα το ΕΣΥΠ θα πρέπει να απαντά και σε ερωτήματα που θέτει το Υπουργείο για τον διαρκή και διαχρονικό του ρόλο, διότι θα παραμείνει ως σύμβουλος του Υπουργείου διαχρονικά, νομίζω

ότι μπορούμε να αναδείξουμε τα σημαντικότερα ζητήματα που αφορούν στην απάντηση που πρέπει να δώσουμε.

Απάντηση, που πρέπει να προέρχεται πρώτα από τη δική μας δέσμευση και νομίζω ότι όλοι όσοι είμαστε εδώ έχουμε παρόμοια ευθύνη. Από τη δέσμευσή μας έναντι των νέων ανθρώπων, από τη δέσμευση έναντι του μέλλοντος της χώρας και τέλος από τη δέσμευση που έχουν αναλάβει σε διεθνές επίπεδο, όχι γιατί εμείς είμαστε δεσμευμένοι απέναντι των άλλων, αλλά γιατί πρέπει να έχουμε επίγνωση ότι οι δικές μας ολιγωρίες, είναι εις βάρος του συνόλου και γιατί πρέπει να πάμε με συμμαχίες στο διεθνή χώρο γιατί αυτό που έχουμε ως σημαντικότερο, ως μικρή χώρα, είναι η ισχύς που προέρχεται από τη γνώση.

Γι' αυτούς που διαμαρτύρονται, πολλές φορές ότι η ισχυρή, η άλλη πλευρά του Ατλαντικού, διευθύνει τα πάντα στον κόσμο και που αισθάνονται ότι πρέπει να αντιδράσουν στην εξουσία αυτή, μόνο ένας τρόπος υπάρχει. Η καλύτερη ποιότητα και η μεγαλύτερη ισχύς που προέρχεται από τη παιδεία και τη γνώση. Αυτή είναι η μόνη απάντηση που μπορεί να δώσει μία χώρα με κλασική παράδοση, με τέτοια συνεισφορά στην παιδεία, στον πολιτισμό και στην επιστήμη στον κόσμο όπως η χώρα μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

